

(19)

(10) **LT 4948 B**

(12) **PATENTO APRAŠYMAS**

(11) Patento numeris: **4948**

(51) Int. Cl.⁷: **C12G 3/06**

(21) Paraiškos numeris: **2000 107**

(22) Paraiškos padavimo data: **2000 11 16**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **2002 05 27**

(45) Patento paskelbimo data: **2002 08 26**

(62) Paraiškos, iš kurios dokumentas išskirtas, numeris: —

(86) Tarptautinės paraiškos numeris: —

(86) Tarptautinės paraiškos padavimo data: —

(85) Nacionalinio PCT lygio procedūros pradžios data: —

(30) Prioritetas: —

(72) Išradėjas:

Gediminas SARGŪNAS, LT
Elvyra JUŽENIENĖ, LT
Elena ŽITKEVIČIENĖ, LT
Reda ARIMAVIČIENĖ, LT

(73) Patento savininkas:

Akcinė bendrovė "SEMA", Respublikos g. 82, 5319 Panevėžys, LT

(74) Patentinis patikėtinis:

Petras PUZINAS, Aguonų g. 140, 5306 Panevėžys, LT

(54) Pavadinimas:

Trauktinės ingredientų kompozicija

(57) Referatas:

Išradimas naudojamas degtinės-likerio pramonėje. Šiuo išradimu sukuriamą naują trauktinės kompoziciją, kurią sudaro (kg/1000 dekalitru): cukrus (918,0-1122,0), vanilinas (0,18-0,22), citrinos aromatizatorius "Lemon 02217" (1,80-2,20), ajerų (*Acorus calamus*) šakniastiebiai (0,225-0,275), natūralios aronijų (*Aronia melanocarpa*) sultys (45,0-55,0), natūralios spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sultys (180,0-220,0), citrinos (*Citrus lemon*) žievelės (2,88-3,52), liepų (*Tilia cordata*) žiedai (0,18-0,22), spirito-vandens mišinys (likęs kiekis iki 1000 dekalitru). Naujai pagamintos trauktinės stiprumas yra 20 % , spalva - rausva; skonis - saldžiai rūgštus, su aronijai būdingu karstelėjimu; aromatas - harmoningas, vyraujantis citrinos aromatas su vanilės tonu.

Išradimas naudojamas degtinės - likerio pramonėje.

Yra žinoma trauktinės kompozicija, paskelbta leidinyje "Likerio - degtinės gaminių ir degtinių receptūros", Maskva, Lengvoji ir maisto pramonė, 1981, pusl. 207, kurią sudaro tartrazinas, stumbražolė, spirito - vandens mišinys.

Yra žinoma kita trauktinės kompozicija, kurią sudaro cukrus, koleris, citrinos rūgštis, aromatinis kadagio uogų spiritas, jonažolės antpilas, elninės šiuurės antpilas ir spirito - vandens mišinys, žinoma pagal a.l. SU 1017720.

Yra žinoma dar viena trauktinės kompozicija, kurią sudaro koleris, citrinos rūgštis, ajerų šakniastiebiai, kadagio uogos, citrininės melisos antžeminė dalis ir spirito - vandens mišinys, žinoma pagal patentą LT 3688.

Artimiausią žinomą trauktinės kompoziciją sudaro koleris, citrinos rūgštis, ajerų šakniastiebiai, kadagio uogos, citrininės melisos antžeminė dalis, kartusis kietis, echinopanis, angliarūgštė ir spirito-vandens mišinys, žinoma pagal patentą LT 4125.

Paminėtų trauktinių pagrindiniai trūkumai - nepakankamo lygio organoleptinės savybės bei nepakankamas pagamintų trauktinių stabilumas.

Siekiant pašalinti paminėtus trūkumus ir išplėsti trauktinių asortimentą, buvo sukurta nauja trauktinės kompozicija, kurią sudaro cukrus, ajerų (*Acorus calamus*) šakniastiebiai, spirito - vandens mišinys bei papildomai įdėti liepų (*Tilia cordata*) žiedai, natūralios aronijų (*Aronia melanocarpa*) sultys, natūralios spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sultys, citrinos (*Citrus lemon*) žievelės, citrinos aromatizatorius "LEMON 02217", vanilinas, išlaikant sekantį pagamintos trauktinės ingredientų santykį: kg/1000 dekalitų:

Cukrus	918.0	-	1122.0
Vanilinas	0.180	-	0.220
Citrinos aromatizatorius "LEMON 02217",	1.800	-	2.200
Ajerų (<i>Acorus calamus</i>) šakniastiebiai	0.225	-	0.275
Natūralios aronijų (<i>Aronia melanocarpa</i>) sultys	45.0	-	55.0
Natūralios spanguolių (<i>Oxycoccus quadripetalus</i>) sultys	180.0	-	220.0
Citrinos (<i>Citrus lemon</i>) žievelės	2.880	-	3.520
Liepų (<i>Tilia cordata</i>) žiedai	0.180	-	0.220
Spirito - vandens mišinys	likęs kiekis iki 1000 dekalitų.		

Naujai sukurtoje trauktinės ingredientų kompozicijoje yra parinktas optimalus natūralių aronijos (*Aronia melanocarpa*) ir spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sulčių tarpusavio santykis, kas labai pagerino bendrą alkoholinio gėrimo ingredientų kompozicijos kokybę bei jos organoleptinius rodiklius. Spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) uogos ir aronijos (*Aronia melanocarpa*) vaisiai turi išskirtines skonines savybes, o šių vaisių natūralių sulčių parinktas santykis naujai sukurtai trauktinei suteikia gerą skonį su specifiniu karstelėjimu. Aronijos (*Aronia melanocarpa*) vaisiuose yra iki 10 % cukraus, 1.8% organinių rūgščių bei gausus askorbino rūgšties ir vitamino P kiekis, kuris teigiamai veikia bendrą žmogaus savijautą.

Toliau pateikti mišinių ingredientų santykiai yra jų masių santykiai.

Ingredientai kupažavimui paruošiami sekančiai:

918.0 - 1122.0 kg cukraus į kupažą įvedama 65.8‰ vandeninio sirupo pavidalu.

Cukraus sirupas ruošiamas karštu būdu, žinomu iš technikos lygio. Dėl dalinės cukraus inversijos dedama 0.08‰ citrinos rūgšties nuo cukraus svorio.

0.180 - 0.220 kg vanilino, kuris yra specifinį kvapą ir skonį turinti balta kristalinė medžiaga, tirpinama vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu, žinomą iš esamo alkoholinių gėrimų gamybos technikos lygio.

1.800 - 2.200 kg citrinos aromatizatoriaus "LEMON 02217", kuris yra lakus, skleidžiantis citrinos aromata, gelsvo atspalvio skystis, prieš kupажavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Citrinos aromatizatorius "LEMON 02217" yra natūralus citrinos aliejų 73% spiritinis tirpalas, pagamintas įmonėje "ETOL" TOVARNA AROM IN ETERIČNIM OLJ, Slovėnija.

0.225 - 0.275 kg susmulkintų, džiovintų ajero (*Acorus calamus*) šakniastiebių užpilama 75% spirito vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę ajero (*Acorus calamus*) šakniastiebiai antrą kartą užpilami 75% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo ajero (*Acorus calamus*) šakniastiebių antpilai sumaišomi.

45.0 - 55.0 kg natūralių aronijų (*Aronia melanocarpa*) sulčių prieš kupажavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Natūralios aronijų (*Aronia melanocarpa*) sultys turi atitikti sekančius reikalavimus:

rūgštingumas	0.8 - 1.2 g/ dm ³
bendras ekstrakto kiekis	11.0 - 16.0 g/100 cm ³

180.0 - 220.0 kg natūralių spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sulčių prieš kupажavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Natūralios spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sultys turi atitikti sekančius reikalavimus:

rūgštingumas	28.0 - 32.0 g/ dm ³
bendras ekstrakto kiekis	6.2 - 9.2 g/100 cm ³

2.88 - 3.52 kg džiovintų citrinos (*Citrus limon Burm*) žievelių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 4 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusios citrinos (*Citrus limon Burm*) žievelės antrą kartą užpilamos 45 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 3 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo citrinos (*Citrus limon Burm*) žievelės antpilai sumaišomi.

0.18 - 0.22 kg išdžiovintų liepų (*Tilia cordata*) žiedų užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę liepų (*Tilia cordata*) žiedai antrą kartą užpilami 40 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo liepų (*Tilia cordata*) žiedų antpilai sumaišomi.

Trauktinės pagaminimui naudojamas aukščiausio išvalymo rektifikuotas etilo spiritas, pagamintas iš cukrinių runkelių melasos pagal GOST 5962, bei geriamas vanduo, kuris turi bendrą kietumą ne didesnę kaip 1 mg-ekv/dm³.

Trauktinė kupazuojama, įvedant į 75 dekalitrus 40% stiprumo spirito - vandens mišinį paruoštus ingredientus eilės tvarka, kuria aprašomas jų paruošimas. Po kiekvieno paruošto ingrediento įvedimo permaišomas visas kupazas.

Įvedus į kupazą visus ingredientus, kupazas papildomas reikiamo stiprumo spirito - vandens mišiniu, kuriuo pasiekiamas bendras kupazo stiprumas 20%. Paruoštas kupazas išlaikomas 5 paras. Po to kupazas filtruojamas ir išpilstomas.

Naujai pagamintos trauktinės rodikliai :

stiprumas	20 %
spalva	rausva
skonis	saldžiai rūgštus, su aronijai būdingu karstelejiūmu

aromas	harmoningas, vyraujantis citrinos aromatas su vanilės tonu
biologinės savybės	turi tonizuojantį poveikį, pagerina virškinimą, turi teigiamą poveikį kraujotakai.

Naujai pagamintos trauktinės išpildymo pavyzdys:

1020.0 kg cukraus į kupažą įvedama 65.8% vandeninio sirupo pavidalu. Cukraus sirupas ruošiamas karštu būdu, žinomu iš technikos lygio. Dėl dalinės cukraus inversijos dedama 0.08% citrinos rūgšties nuo cukraus svorio.

0.200 kg vanilino, kuri yra specifinį kvapą ir skonį turinti balta kristalinė medžiaga, tirpinama vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu, žinomu iš esamo alkoholinių gėrimų gamybos technikos lygio.

2.0 kg citrinos aromatizatoriaus "LEMON 02217", kuris yra lakus, skleidžiantis citrinos aromatą, gelsvo atspalvio skystis, prieš kupažavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Citrinos aromatizatorius "LEMON 02217" yra natūralus citrinos aliejų 73% spiritinis tirpalas, pagamintas įmonėje "ETOL" TOVARNA AROM IN ETERIČNIM OLJ, Slovėnija.

0.250 kg susmulkintų, džiovintų ajero (*Acorus calamus*) šakniastiebių užpilama 75% spirito vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę ajero (*Acorus calamus*) šakniastiebiai antrą kartą užpilami 75% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo ajero (*Acorus calamus*) šakniastiebių antpilai sumaišomi.

50.0 kg natūralių aronijų (*Aronia melanocarpa*) sulčių prieš kupажavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Natūralios aronijų (*Aronia melanocarpa*) sultys turi atitikti sekančius reikalavimus:

rūgštingumas	0.8 - 1.2 g/ dm ³
bendras ekstrakto kiekis	11.0 - 16.0 g/100 cm ³

200.0 kg natūralių spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sulčių prieš kupажavimą papildomo paruošimo nereikalauja. Natūralios spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sultys turi atitikti sekančius reikalavimus:

rūgštingumas	28.0 - 32.0 g/ dm ³
bendras ekstrakto kiekis	6.2 - 9.2 g/100 cm ³

3.200 kg džiovintų citrinos (*Citrus limon Burm*) žievelių užpilama 70 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 4 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusios citrinos (*Citrus limon Burm*) žievelės antrą kartą užpilamos 45 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 3 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo citrinos (*Citrus limon Burm*) žievelių antpilai sumaišomi.

0.200 kg išdžiovintų liepų (*Tilia cordata*) žiedų užpilama 50 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras, kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę liepų (*Tilia cordata*) žiedai antrą kartą užpilami 40 % stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikomi 5 paras, kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo liepų (*Tilia cordata*) žiedų antpilai sumaišomi.

Trauktinės pagaminimui naudojamas aukščiausio išvalymo rektifikuotas etilo spiritas, pagamintas iš cukrinių runkelių melasos pagal GOST 5962, bei geriamas vanduo, kuris turi bendrą kietumą ne didesnę kaip 1 mg- ekv/dm³.

Trauktinė kupažuojama, įvedant į 75 dekalitrų 40% stiprumo spirito - vandens mišinį paruoštus ingredientus eilės tvarka, kuria aprašomas jų paruošimas. Po kiekvieno paruošto ingrediento įvedimo permaišomas visas kupažas.

Įvedus į kupažą visus ingredientus, kupažas papildomas reikiamo stiprumo spirito - vandens mišiniu, kuriuo pasiekiamas bendras kupažo stiprumas 20%. Paruoštas kupažas išlaikomas 5 paras. Po to kupažas filtruojamas ir išpilstomas.

IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

Trauktinės kompozicija, kurią sudaro cukrus, ajerų (*Acorus calamus*) šakniastiebiai, spirito - vandens mišinys, b e s l s k l r l a n t l tuo, kad dar įdėta natūralios aronijų (*Aronia melanocarpa*) sultys, natūralios spanguolių (*Oxycoccus quadripetalus*) sultys, citrinos (*Citrus lemon*) žievelės, liepų (*Tilia cordata*) žiedai, citrinos aromatizatorius "LEMON 02217", vanilinas, išlaikant sekantį pagamintos trauktinės ingredientų santykį, kg/1000 dekalitų:

Cukrus	918.0	-	1122.0
Vanilinas	0.180	-	0.220
Citrinos aromatizatorius "LEMON 02217",	1.800	-	2.200
Ajerų (<i>Acorus calamus</i>) šakniastiebiai	0.225	-	0.275
Natūralios aronijų (<i>Aronia melanocarpa</i>) sultys	45.0	-	55.0
Natūralios spanguolių (<i>Oxycoccus quadripetalus</i>) sultys	180.0	-	220.0
Citrinos (<i>Citrus lemon</i>) žievelės	2.880	-	3.520
Liepų (<i>Tilia cordata</i>) žiedai	0.180	-	0.220
Spirito - vandens mišinys	likęs kiekis iki 1000 dekalitų.		